

ชื่อเรื่อง : การศึกษารูปแบบของแหล่งที่พักแรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
Tourism Accommodations in the Southern Region of North Eastern Thailand.

ผู้วิจัย : นางสาวสุพัตรา สร้อยเพชร (หัวหน้าโครงการ)
นางสาวอัญชลี รุ่งชัยยันต์
นายสมยศ โอ่งเคลือบ
นางสาวธิติพร คณัยโชติ

ปีที่ทำการวิจัย : พ.ศ. 2547

บทคัดย่อ

การศึกษารูปแบบของแหล่งที่พักแรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาแหล่งที่พักแรมรูปแบบใหม่สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ได้เดินทางมาจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้แก่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี ศึกษาความคิดเห็นของผู้พักแรมถึงแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการของสถานบริการที่พักแรม ศึกษารายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง วิธีการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยใช้แบบสำรวจจำนวนผู้เข้าพักแรมเพื่อสำรวจข้อมูลการเข้าพักจากสถานประกอบการที่พักเป็นรายเดือนตลอดทั้งปี และใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้เข้าพักแรมในสถานประกอบการที่พักในอำเภอเมืองของทุกจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 445 ชุด เป็นการสอบถามความคิดเห็นต่อการให้บริการของที่พักแรม ปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการ ตลอดจนการเสนอรูปแบบที่พักแรมในรูปแบบใหม่ที่นำเสนอสำหรับนักท่องเที่ยว

จากการวิจัย พบว่า สถิติการพักแรมในปี พ.ศ.2547 ของจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีโรงแรม/รีสอร์ท/เกสต์เฮาส์/บังกาโล ซึ่งเป็นสถานประกอบการธุรกิจประเภทที่พักแรมทั้งสิ้นประมาณ 140 แห่ง ห้องพักจำนวน 9,870 ห้อง กระจายอยู่ตามจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างดังนี้ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 78 แห่ง ห้องพักจำนวน 5,764 ห้อง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 18 แห่ง ห้องพักจำนวน 1,106 ห้อง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 11 แห่ง ห้องพักจำนวน 704 ห้อง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 8 แห่ง ห้องพักจำนวน 451 ห้อง และจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 25 แห่ง ห้องพักจำนวน 1,845 ห้อง มีผู้เข้าพักในสถานประกอบการที่พักแรมตลอดทั้งปีรวมทั้งสิ้น 2,980,752 คน จำแนกเป็น ผู้เข้าพักชาวไทย 2,255,670 คน ร้อยละ 75.67 และผู้เข้าพักชาวต่างประเทศ

725,082 คน หรือร้อยละ 24.33 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของผู้พักแรมที่พักในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เท่ากับ 2.93 วันต่อคน จำแนกเป็นระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของผู้พักแรมชาวไทย 2.46 วันต่อคน และระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของผู้พักแรมชาวต่างประเทศ 4.26 วันต่อคน

ศักยภาพของแหล่งที่พัก พบว่า จังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีความพร้อมด้านสถานประกอบการธุรกิจที่พักแรมค่อนข้างสูง จากการสำรวจพบว่าสถานประกอบการที่พักในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างสามารถรองรับผู้เข้าพักได้สูงถึง 5,701,300 คนต่อปี ซึ่งในปี 2547 มีผู้เข้าพักในสถานประกอบการที่พักตลอดทั้งปีเพียงร้อยละ 52.28 ของจำนวนที่สามารถรับเข้าพักได้จริงเท่านั้น เมื่อเรียงลำดับสัดส่วนการเข้าพักเป็นรายจังหวัด พบว่า สัดส่วนการเข้าพักของจังหวัดบุรีรัมย์สูงที่สุด รองลงมาคือจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดนครราชสีมา คิดเป็นร้อยละ 64.18, 62.06, 56.55, 47.95 และ 47.73 ตามลำดับ ในการเดินทางมายังจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของผู้พักแรมนั้น มีค่าใช้จ่ายในเกี่ยวกับค่าที่พักสูงถึง 1,447.09 บาท/คน/ครั้ง รองลงมาคือค่าซื้อ สินค้าและของที่ระลึก 1,075.01 บาท/คน/ครั้ง และค่าอาหารและเครื่องดื่ม 1,062.67 บาท/คน/ครั้ง ตามลำดับ

ความพึงพอใจต่อการให้บริการของที่พักแรม พบว่า ผู้เข้าพักแรมมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของที่พักแรมที่ตนได้ไปใช้บริการด้านอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกในห้องพักมากที่สุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมนันทนาการของพนักงาน และด้านทำเลที่ตั้งทัศนียภาพของบริเวณที่พัก คิดเป็นร้อยละ 26.5, 23.5 และ 18.4 ตามลำดับ สำหรับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกพักในสถานบริการที่พักแรมของผู้พักแรม พบว่าเหตุผลหลัก 3 ประการที่ผู้พักแรมพิจารณาเป็นลำดับแรกก่อนที่จะเข้าพักคือ (1) เหตุผลเกี่ยวกับความสะดวกสบาย ของห้องพัก (2) เหตุผลเกี่ยวกับราคาห้องพักและบริการ และ (3) เหตุผลเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการของพนักงานบริการ

แนวทางในการพัฒนารูปแบบที่พักแรมรูปแบบใหม่ พบว่า ผู้เข้าพักแรมเสนอแนวทางการเลือกทำเลที่ตั้งที่ต้องการเข้าพักมากที่สุดคือทำเลที่ตั้งที่อยู่ใกล้ถนนหลวง/ถนนสายหลัก รองลงมาคือตั้งอยู่ในเมืองใกล้กับสถานบริการต่างๆ และที่ตั้งใกล้กับแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 35.7, 28.8 และ 19.1 ตามลำดับ โดยรูปแบบที่พักแรมแบบใหม่ที่ผู้พักแรมสนใจเข้าพักหรือต้องการให้ผู้ประกอบการได้นำเสนอบริการเพื่อเป็นทางเลือก คือที่พักแรมลักษณะที่พักเพื่อสุขภาพมากที่สุด รองลงมาคือที่พักแบบโฮมสเตย์-ที่พักระยะยาว (Home Stay-Long Stay) และที่พักพร้อมอาหารเช้า (Bed and Breakfast) คิดเป็นร้อยละ 28.0, 22.1 และ 20.1 ตามลำดับ

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2548

Abstract

A research study on the potential and development of different types of tourist accommodation in the southern region of North Eastern Thailand. This was a subjective study based on a population divided into 2 groups, including the accommodation's properties and the type of guest staying in those accommodations within the 5 provinces of Nakhonratchasima, Buriram, Surin, Si Sa Ket and Ubon Ratchathani.

The study found that the total of 2,980,752 guests staying in tourist accommodations in these provinces consisted of 2,255,670 Thais and 725,082 international ones in 2004.

The average length of stay of the respondents was 2.93 nights per person while the percentage of room occupancy per province was ranked as follows: Buriram, Surin, Ubon Ratchathani, Si Sa Ket and Nakhonratchasima. In terms of the tourists' satisfaction regarding the services provided at the tourist accommodations, the study found that the majority of them were satisfied with the room facilities, staff courtesy and the location of the accommodation. In addition, the top three reasons for choosing a particular accommodation were primarily the levels of cleanliness and comfort of the rooms, followed by room rates and then the staff courtesy.

Furthermore, the preferred types of accommodation were health-based accommodations, home stay or long stay, and bed & breakfast, respectively.